

Nr 3.

Ankom till riksdagens kansli den 11 februari 1930 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion angående vissa ändringar i lagen om försäkring för olycksfall i arbete.

I en inom andra kammaren väckt, till lagutskott hänvisad motion, nr 8, vilken behandlats av andra lagutskottet, har herr *Spångberg m. fl.* yrkat, att riksdagen måtte i skrivelse till regeringen hemställa om skyndsamt utredning och förslag till ändring av lagen om försäkring för olycksfall i arbete i enlighet med de riktlinjer, som angivits i motionen.

Frågans behandling vid 1927 års riksdag.

Vid 1927 års riksdag väcktes av herr *Spångberg m. fl.* en motion i den föreliggande frågan, nr 106 i andra kammaren, vilken motion för förberedande behandling överlämnades till andra lagutskottet.

Över motionen inhämtade utskottet yttrande från försäkringsrådet och riksförsäkringsanstalten. Båda dessa myndigheter avstyrkte förslaget. Vad särskilt beträffade framställt förslag om höjning av minimigränsen för sjukpenning till tre kronor yttrade försäkringsrådet, att detta innebure ett frångående av principen att ersättning, som utginge enligt socialförsäkringen, borde sättas i visst förhållande till arbetsförtjänsten och icke överstiga densamma. Riksförsäkringsanstalten meddelade, att motionärernas förslag skulle föranleda en betydande ökning av utgifterna för sjukpenning och uttalade, att ett bifall till motionärernas förslag skulle medföra konsekvenser, som icke kunde anses rimliga.

För egen del fann utskottet, i anslutning till vad myndigheterna anfört, sig icke kunna förorda motionärernas förslag.

Riksdagens kamrar godkände utskottets uttalande.

Frågans behandling vid 1928 års riksdag.

Vid 1928 års riksdag väcktes av herr *Spångberg m. fl.* åter en motion i ämnet, nr 191 i andra kammaren. I motionen hemställdes, att riksdagen måtte antaga följande förslag till ändrad lydelse av 6 § i lagen om försäkring för olycksfall i arbete:

6 §.

Har arbetare skadats till följd av olycksfall i arbete, skall på grund av försäkringen till honom i ersättning utgivas:

1) om olycksfallet medfört sjukdom, som förorsakat förlust eller nedsättning av arbetsförmågan:

a) så länge sjukdomen varar: erforderlig läkarvård jämte läkemedel och andra till arbetsförmågans höjande eller eljest till lindrande av menliga följder av olycksfallet nödiga särskilda hjälpmedel, såsom kryckor, enklare konstgjorda lemmar, glasögon och dylikt;

b) under förutsättning att sjukdomen varat mer än tre dagar efter dagen för olycksfallet och att arbetsförmågan nedsatts med minst en fjärdedel från och med dagen efter sistnämnda dag och så länge sjukdomen varar: sjukpenning för varje dag, utgörande vid förlust av arbetsförmågan ett belopp, bestämt i förhållande till den skadades årliga arbetsförtjänst på sätt nedan anges (hel sjukpenning), och vid nedsättning av arbetsförmågan det lägre belopp, som svarar mot nedsättningen; skolande hel sjukpenning utgå med följande belopp, nämligen:

Om den årliga arbetsförtjänsten ej uppgår till 1,620 kronor, med tre kronor, om den årliga arbetsförtjänsten uppgår till 1,620 kronor men ej till 1,755 kronor, med tre kronor 25 öre,

om den årliga arbetsförtjänsten uppgår till 1,755 kronor men ej till 1,890 kronor, med tre kronor 50 öre,

om den årliga arbetsförtjänsten uppgår till 1,890 kronor men ej till 2,025 kronor, med tre kronor 75 öre,

om den årliga arbetsförtjänsten uppgår till 2,025 kronor men ej till 2,160 kronor, med fyra kronor,

om den årliga arbetsförtjänsten uppgår till 2,160 kronor men ej till 2,295 kronor, med fyra kronor 25 öre,

om den årliga arbetsförtjänsten uppgår till 2,295 kronor men ej till 2,430 kronor, med fyra kronor 50 öre,

om den årliga arbetsförtjänsten uppgår till 2,430 kronor men ej till 2,565 kronor, med fyra kronor 75 öre,

om den årliga arbetsförtjänsten uppgår till 2,565 kronor men ej till 2,700 kronor, med fem kronor,

om den årliga arbetsförtjänsten uppgår till 2,700 kronor men ej till 2,835 kronor, med fem kronor 25 öre,

om den årliga arbetsförtjänsten uppgår till 2,835 kronor men ej till 2,970 kronor, med fem kronor 50 öre,

om den årliga arbetsförtjänsten uppgår till 2,970 kronor men ej till 3,105 kronor, med fem kronor 75 öre samt

om den årliga arbetsförtjänsten uppgår till eller överstiger 3,105 kronor, med sex kronor;

2) om olycksfallet efter upphörande av därav orsakad sjukdom medfört under längre eller kortare tid bestående förlust eller nedsättning av arbetsförmågan:

a) livränta under tiden å ett årligt belopp, motsvarande vid förlust av arbetsförmågan två tredjedelar av den skadades årliga arbetsförtjänst, dock ej understigande 900 kronor, och vid nedsättning av arbetsförmågan det lägre belopp, som motsvarar nedsättningen, med tillägg av belopp, svarande mot den sannolika årliga kostnaden för förnyelse av sådana särskilda hjälpmedel, som under 1) nämnts, dock att vid förlust av arbetsförmågan livräntan må, när den skadades tillstånd kräver särskild vård, med hänsyn härtill bestämmas till högre belopp än nyss är nämnt, likväl ej överstigande beloppet av den årliga arbetsförtjänsten, såvida denna ej understiger 900

kronor samt att livränta icke utgår, där ej arbetsförmågan blivit nedsatt med minst en tiondel;

b) sådan behandling — — — av arbetsförmågan.

På därom — — — gällande beräkningsgrunder.

Kan vid — — — den skadade.

På grund — — — av arbetsförmågan.

I sitt över motionen avgivna utlåtande, nr 28, anförde andra lagutskottet följande. I motionen hade upprepats de yrkanden beträffande sjukpenningens belopp, som framställdes i motion av herr Spångberg m. fl. vid 1927 års riksdag. Därför hade hemställts, att beloppen av de enligt olycksfallsförsäkringslagen utgående livräntorna i intet fall skulle understiga 900 kronor för år. Ett genomförande av motionärernas förslag skulle alltså medföra, att såväl sjukpenning som sedermera jämväl livränta skulle kunna utgå med högre belopp än vederbörandes arbetsförtjänst. Då utskottet ej ansåge sådana skäl hava i motionen anförts, som kunde föranleda riksdagen att frångå den till grund för gällande olycksfallsförsäkringslag liggande principen, att ersättning, som utginge enligt lagen, skulle stå i visst förhållande till arbetsförtjänsten och icke överstiga densamma, samt utskottet i övrigt icke blivit övertygat om lämpligheten av de föreslagna ändringarna i det vid 1926 års riksdag antagna, nu gällande intervallsystemet vid beräkning av sjukpenning, finge utskottet hemställa, att motionen måtte av riksdagen lämnas utan bifall.

Reservation anfördes av fem av utskottets ledamöter.

Utskottets hemställan bifölls av riksdagen.

Utskottet.

Under erinran om den vid 1928 års riksdag väckta motionen hava motionärerna såsom motivering för sitt vid innevarande års riksdag framställda yrkande anført, att, då frågan alltjämt hade samma aktualitet, de på nytt framförde den till riksdagens prövning.

Då utskottet beträffande den föreliggande frågan alltjämt intager den ståndpunkt, som kommit till uttryck i utskottets vid 1927 och 1928 års riksdagar avgivna utlåtanden i anledning av de då väckta motionerna i samma ämne, får utskottet hemställa,

att förevarande motion icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 11 februari 1930.

På andra lagutskottets vägnar:

K. G. WESTMAN.

Vid ärendets behandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Westman, von Sydow**, *Linder, Almkvist, Sigfrid Hansson* och *Frändén*, fröken *Hesselgren* samt herr *Norman*;

från andra kammaren: herrar *Magnusson* i Skövde, *Hage, Jeppsson**, *Björnberg, Pettersson* i Hällbacken, *Gardell* i Gans, *Sandström* och *Hansson* i Trollhättan.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservation

av herrar *Hage* och *Hansson* i Trollhättan, vilka ansett, att utskottets yttrande bort hava följande lydelse:

»I förevarande motion har bland annat framhållits, att nu gällande bestämmelser i 6 § i lagen om försäkring för olycksfall i arbete äro så utformade, att såväl den vid olycksfall utgående sjukpenningen som även livräntan vid bestående förlust eller nedsättning av arbetsförmågan äro synnerligen låga, särskilt för arbetare med ringa arbetsförtjänst, samt att i vissa fall sjukpenningen t. o. m. blivit lägre genom den lagändring, som genomfördes vid 1926 års riksdag.

Utskottet måste medgiva, att dessa påståenden äro riktiga och att de utgående ersättningarna i många fall äro så små, att de icke ens räcka till en nödortftig existens, varför goda skäl torde kunna anföras för någon höjning av beloppen av såväl sjukpenningen som livräntan, särskilt vad det gäller de lägre arbetsinkomsttagarna.

Härvidlag torde det kunna vara rimligt, att minimigränsen för nämnda lägre arbetsinkomstklasser sättes något högre än vad nu är stadgat beträffande sjukpenningen samt att en minimigräns bestämmes för livräntan, även om därav skulle bli en följd, att de allra lägsta arbetsinkomsttagarna erhöles en ersättning, som endast med ett tämligen ringa belopp understeg den utgående arbetsförtjänsten.

Utskottet vill alltså ifrågasätta en partiell omläggning av ovannämnda bestämmelser ungefärligen efter de riktlinjer, som här ovan anförts. En sådan omläggning torde icke kunna ske utan en föregående utredning, som alltså enligt utskottets mening bör syfta till framläggande av ett förslag om dels åstadkommande av en högre minimigräns för sjukersättningens belopp samt dels fastställande även för livräntan av en minimigräns, avvägd på lämpligt sätt med hänsyn till sjukersättningen.

En partiell omläggning av olycksfallslagen efter dessa riktlinjer torde icke komma att draga med sig en så avsevärt ökad belastning av arbets-

givarna, att man kan hava anledning att av detta skäl motsätta sig densamma.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen med anledning av förevarande motion måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t måtte låta utreda, huruvida och på vilket sätt en förhöjning må kunna åstadkommas — främst för de lägre inkomstklasserna — av nu utgående sjukersättning och livränta enligt lagen den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall i arbete samt för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen kan giva anledning.»